

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 469
Tarih: 27.01.2012

3673

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Erdoğan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sırrı Süreyya ÖNDER
İstanbul Milletvekili

Bugün, modernitenin doğa üzerindeki tahakkümü tartışılmaz boyuta ulaştı. Şehirleşme birçok açıdan, tüm canlılar için aynı anda ölümcül tehlike arz eder hâle geldi. İşbu şartlar altında üstünde konuşulması gereken soru şehir hayatını nasıl daha doğa dostu biçimde dizayn edebiliriz yahut nasıl altyapı ve afetlere dayanıklılık bakımından daha iyi sonuçlar veren bir kentleşmeye varılabilir olmalıyken, AKP, neo-liberalizmin dayattığı “büyüme” normlarına ekonomi olduğu kadar ekonominin işleyişinin aracı diyebileceğimiz “kentleşme”yi de ekliyor ve ortaya “büyüme” endeksli bir kentleşme politikası çıkıyor.

Öncelikle daha büyük bir şehir ya da büyüyen ne anlama geliyor?

1. Artan göç ve nüfus
2. Artan tüketim
3. Artan AVM ve benzeri tüketim merkezi sayısı
4. Toplu konut modeli kentleşmedeki artış
5. Gettolaşma
6. Toplu konut modelinin uygulandığı bölgelerden sürülen yurttaşları yerleştirecek yeni gettolar.
7. Daha fazla reklam alanı

Bu rapor bu başlıklar altında İstanbul ilinde bugüne dek “büyüme” adına ortaya konmuş projeleri ele alıyor ve her projeyle ilgili birer soru soruyor.

Artan bir nüfus, artan bir tüketim ve büyüyen bir ekonomi. Sağlıklı bir beyin bilir ki merkezi politikalar uygulayan klasik bir yerel yönetim de bir ulusal yönetim de nüfus artışını daha fazla tüketici ve daha fazla ucuz iş gücü olarak enstrümantalize edebilme özelliğine sahiptir. Kentlerin yüzölçümlerinin artması eğer 'özel burjuvazi gettoları' söz konusu değilse (Başakşehir gibi örneklerde olduğu üzere) bir nevi kentsel kast sisteminin kurulması için ortam yaratır. Büyük bir şehir, her şeyden önce yeni iş gücünün gelmesi için kapitalistlere akıllarının almayacağı bir alan sağlayacaktır; hatta belki de yerel yönetim, bu ucuz iş gücünü şehrin bir ucundan göbeğine hızla taşımanın bir yolunu bulacaktır.

Bu bağlamda

- 1- Artan kent nüfusu, bir kentteki yaşam kalitesini de beraberinde arttırır mı? Yahut özellikle de hizmet sektöründeki kayıt dışı ekonominin büyümesine, geçici işlerin çoğalmasına, buna bağlı olarak da sınıflar arası yoksulluğun derinleşmesine mi yol açar?
- 2- Büyük kent projelerinin alınan göç sonucu kente varan kitlelerin bir nevi etnik tasnifini sağladığı doğru mudur?
- 3- Gettolaşmayı beraberinde getiren ve bir şehirde 'birden fazla merkez inşaaı' olarak adlandırılan büyüme odaklı şehir projelerindeki tüketim odaklılık toplumun depolitizasyonunu ve toplumsal dinamiklerin zayıflatılmasını mı amaçlamaktadır?
- 4- Gettolaşmış, TOKİ'lerle dikineleştirilmiş, sosyal bağlantıları kesilmiş 'üretim üniteleri' büyüyen şehir kültürünün, küçülen ve azalan insani refleks ve ilişki anlamına geldiğini kabul edebilir miyiz?
- 5- Büyüyen şehirler ve büyüyen ekonomi hedefi, gelenekselleşmiş küçük esnafı ve onun üretimini, ticari faaliyetlerini ne denli önemsemektedir?
- 6- Alış Veriş Merkezlerinin yanı sıra, geleneksel ve tarihi öneme sahip ticari işletmelerin çeşitli gerekçelerle 'restorasyon' amaçlı olarak zorunlu olarak el değiştirmesi, Demirören AVM gibi yahut Emek Sineması projeleri gibi tüketim odaklı projelerin, kent kültürünü yok etmek ve kentin kültürel bütünlüğünü bozmak pahasına ortaya konması, nasıl bir kent politikasının ürünüdür?
- 7- Beyoğlu için yeni bir tüketici profili mi planlanmaktadır?
- 8-Beyoğlu ve civarındaki işletmelere uygulanan zabıta baskısıyla kent kültürünün geçmişinin zaptedilmesinin ötesinde, bu işletmelerin dolaylı olarak yerlerinden kovulduğu, bu bölgede, turistik tesislerin, hotellerin ve benzeri işletmelerin inşası için yol açılmasının planlandığı doğru mudur?
- 9- Daha önce AKM'nin yıkılması olarak başgösteren tartışmaların şimdi de Taksim Kışlası'nın yeniden tasarlanması bağlamında, yeni bir AVM inşaatı şeklinde düşünülmesi ile İşçilere ve emekçilere yıllarca kapatılan ve uzun ve 'yaşlı' mücadeleler ile kazanılan Taksim 1 Mayıs Meydanı, bu sefer de tüketim merkezi olarak dönüşüme uğratılarak işçi ve emekçilere kapatılmak istenmektedir. İstanbul'da elde kalan kamusal alanlardan kaçısı daha sermayeye yem edilecektir?
- 10- Acaba ikinci dalga tahliyeler sonucu evlerini kaybeden insanlar için bir çalışma yapılması düşünülmekte midir yoksa bu insanlar gözden mi çıkarılmıştır?
- 11- İkinci dalga tahliyeler planlı mıdır?
- 12- TOKİ projesinde uygulanan bu zorunlu tahliye süreçleri sosyal devletin hangi niteliğiyle oluşmaktadır?
- 13- Ayazma, Sulukule ve benzeri örneklerdeki TOKİ canavarı mağdurları için devlet yeni bir proje önerecek midir? Yoksa devletin tek projesi bu insanları 'büyüyen şehirle' oluşan yoksul gettolara hapsetmek zorunda bırakmak mıdır?